

[Steen Folke.]

strækkeligt at skulle forlade sig på de til enhver tid opsamlede erfaringer.

Det siges i bemærkningerne, at lovens gennemførelse ikke vil føre til merudgifter på mere end noget med 150.000 kr. om året. Det siger nok også lidt om, hvor store ændringer der i virkeligheden vil ske med gennemførelsen af dette lovforslag. Der er brug for en omfattende forebyggende og omfattende opsøgende virksomhed på dette område, men det vil koste penge, og det er selvfølgelig noget ganske andet end det, der er tale om her.

Til sidst kan jeg sige, at vi er positive over for, at Færøerne overtager ulykkesforsikringsområdet som særanliggende.

Socialministeren (Eva Gredal):

Det er min opfattelse, at de fleste ordførere stillede sig positivt over for lovforslaget, og det vil jeg gerne takke for. Alligevel var der enkelte, der gik ind i en større debat om arbejdsmiljøreformen o. lign., men det er ulykkesforsikringsloven, det her drejer sig om.

Det har jo været sådan, at der har været et udvalgsarbejde, hvori arbejdsmarkedets parter har deltaget.

Jeg kan sige til hr. Peter Holst og også til andre ordførere, der har rejst spørgsmålet, at spørgsmålet om ændringen af bevisbyrden er vedtaget i enstemmighed af begge arbejdsmarkedets parter. Det er altså ikke den ene part alene, der går ind for det.

Der var et spørgsmål fra fru Inge Fischer Møller om, hvorvidt man kunne ændre selve sygdomsfortegnelsen, således at den blev skrevet på dansk. Det er da klart, at jeg godt vil stille mig positivt over for det, men kender jeg det lægelige sprog ret, så skal det såmænd nok vise sig, at man kan opdele en tommelfinger i fire forskellige navne, og det kan give nogle vanskeligheder, når man skal til at vurdere, hvor meget og hvor lidt erstatning der skal gives for de enkelte skader, der kan opstå omkring sådan noget.

Der er i øvrigt rejst en række spørgsmål, som det vil være rigtigt at besvare i forbindelse med udvalgsarbejdet, og jeg skal love, at vi fra socialministeriets side skal gøre, hvad vi kan for at besvare tingene hurtigt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om en investeringsfond for Færøerne m. v.

(Lovforslag nr. 216. Fremsat 12/2 76).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Johan Nielsen (S):

Dette lovforslag om ændring af lov om en investeringsfond for Færøerne er et godt lovforslag. Det bygger på en lov af 29. januar 1964, som formentlig blev lavet, fordi man fra syddansk side kunne indse, at dengang Færøerne overtog bestemte områder, kunne man ikke forudse, at de skulle komme til at stå over for opgaver, som de umuligt kunne løse alene, opgaver, som de skulle have hjælp herfra for at kunne løse. Derfor blev den lov til, som vi deroppe populært har kaldt for 60 millionfondet. Den lov er fornyet adskillige gange. Uden den lov havde vi ikke klaret at elektrificere Færøerne. Der er gået ca. 50 mill. kr. fra fondet til elektrificeringen. Vi havde heller ikke klaret at udbygge vejnettet. Der er gået ca. 74 mill. kr. hertil. På samme måde med telefonvæsenet og med udbygning af industrien og Thorshavn havn osv. osv.

Hvis man kommer til Færøerne herfra, så vil man se, at man har løst opgaverne godt og grundigt. Vi drømte aldrig om, at vi skulle få så gode vejanlæg deroppe. Vi drømte aldrig om, at vi skulle få flere tunneler igennem bjergene, og vi drømte aldrig om, at vi kunne løse problemet med elektricitet så godt, som det er løst. Når det er gjort, så skyldes det, som jeg sagde før, den forståelse, som fra dansk side har været over for de særlige færøske problemer, og det vil jeg benytte lejligheden til at sige tak for.

Nu skal loven endnu en gang revideres sådan, at vi kan udbygge endnu mere, idet vi får 7 mill. kr. til fondet i hvert af finanså-

[Johan Nielsen.]

rene 1976-77 og 1977-78 og så aftrapper med 6 mill. kr. i hvert af finansårene 1978-79 og 1979-80. Så håber vi på, at vi så nogenlunde er kommet i mål, i hvert tilfælde i første omgang.

Der er en ting til, som jeg lige skal nævne. Oprindeligt udpegede man bestyrelsen fra rigsmyndighederne. Nu har man tilsyneladende fået nogen tillid til, at færingerne kan selv, og herefter bliver det hjemmestyret, som skal udpege bestyrelsen. Det er jeg også glad for. Det vil gøre det sværere og sværere at være danskerhader og løsrivelsesmand. Det vil efterhånden blive næsten umuligt, når man fra rigsmyndighedernes side overlader den ene opgave efter den anden til dem derhjemme på Færøerne.

Peter Holst (V):

Jeg kan nøjes med på venstres vegne at give tilslutning til lovforslaget. Vi finder, at både forlængelsen af tilskudsoverførelsesperioden med de nedtrappede beløb og overgangen til den totale færøske administration af midlerne er rimelige og fornuftige forslag i forbindelse med en forlængelse af den lov, der, som vi just nu hørte, har virket så godt fra 1964.

Jørgen Junior (FP):

Det er glædeligt, at loven indtil nu har virket så udmærket, og at fonden har løst disse presserende opgaver på Færøerne. Det er også glædeligt, at det færøske hjemmestyre overtager administrationen af fonden. Og det er da også en lille smule glædeligt, at regeringen er klar over, at nu må det snart være slut på dette område. Man har sagt 4 år. Vi mener ikke, det er nødvendigt med de 4 år, og kan ikke medvirke til lovforslagets gennemførelse.

Grethe Philip (RV):

Det radikale venstre kan i fortsættelse af vores tidligere stillingtagen til støtte for investeringsfonden også denne gang sige, at vi kan tilslutte os lovforslaget. Det gælder både de beløb, der skal stilles til rådighed, og de ændrede styringsformer. Vi mener, at der er gjort et meget værdifuldt arbejde igennem investeringsfonden, og vi er helt enige i, at dette skal fortsættes nogle år endnu.

Jeg har kun en enkelt bemærkning til statsministeren. Jeg har bemærket, at man — i modsætning til, hvad vi plejer — ikke i bemærkningerne har optrykt de nuværende lovbestemmelser og ændringerne, sådan at man kan se, hvordan loven vil komme til at se ud efter vedtagelsen af lovforslaget, og det beklager jeg egentlig. Jeg synes, det er en god skik, vi havde fået indført, og den burde også være fulgt op i dette lovforslag.

Hagen Hagensen (KF):

Vi kan slutte os til lovforslaget i dets helhed.

Poul Dam (SF):

Også vi kan anbefale forslaget. Det er efter vores mening rigtigt, at der fortsat ydes støtte fra den danske stat til denne investeringsfond på Færøerne. Der er stadig væk en så væsentlig forskel mellem niveauet i Danmark og på Færøerne, at det er rimeligt, der foregår en sådan udligning. Det er også rigtigt, at styrelsen af fonden helt overgår til færingerne selv.

Derudover har jeg bemærket, at der i bemærkningerne til lovforslaget er en passus om, at regeringen mener, der er behov for en ajourføring og forenkling af det eksisterende tilskudssystem for overførsler fra Danmark til Færøerne, og at regeringen agter at optage forhandling med det færøske hjemmestyre for at få undersøgt mulighederne for en tilskudsreform. Jeg er meget tilfreds med det. Jeg håber, der kommer noget ud af det. Vi har for nylig i finansudvalget prøvet at få et overblik over, hvad der egentlig blev ydet til Færøerne på forskellige konti, og det viste sig, som vi også havde en fornemmelse af, at det er ganske svært at få overblik over det. Vi misunder ikke færingerne pengene, men det er meget rart at vide, hvordan det ser ud. Det kan også være, at en række af ordningerne er blevet lidt forældede efterhånden, så en tilskudsreform er noget, vi ser frem til med interesse.

Kaj Hansen (DKP):

Den væsentligste ændring i forhold til tidligere er jo, at det færøske hjemmestyre nu selv udpeger en ledelse og selv kommer til at fastlægge bestemmelser og administrere denne fond, og det synes vi er et betydeligt fremskridt. I øvrigt kan vi anbefale forslaget.

Johan Nielsen (S):

Jeg skal indrømme, at jeg gik i dag på talerstolen med det forfængelige håb, at også fremskridtspartiet denne gang kunne forstå nødvendigheden af denne lov. Jeg plejer at sammenligne hjemmestyrelsen af 1948 med den kendsgerning, at man i Danmark var meget fremseende, da man ophævede stavnsbåndet, og at man var meget fremseende i Danmark, da man ophævede negerslaveriet. Hjemmestyrelsen for Færøerne var et af de blade, som sætter Danmark i særklasse i den civiliserede verden. Desværre et af de blade, som man kender meget lidet til, også her. Jeg rejser land og rige rundt og fortæller om forholdet mellem Danmark og Færøerne, og jeg opdager, at man ved faktisk intet om hjemmestyrelsen, som er et af de skønneste frihedsblade, man fra dansk side har underskrevet. Det falder selvfølgelig tilbage på massemediernes.

Jeg beklager dybt at måtte konstatere, at heller ikke denne gang er det lykkedes mig at få fremskridtspartiet til at forstå et klap af forholdet mellem Danmark og Færøerne.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Jeg mener, der er grund til at sige tak til, jeg kan næsten sige alle ordførerne, for den venlige modtagelse, forslaget har fået. Jeg vil gerne understrege det, som hr. Johan Nielsen gav udtryk for, at denne lov igennem årene har betydet ganske meget for Færøerne — med hr. Johan Niensens ord: at den udvikling kunne ikke have fundet sted, uden at denne form for hjælp, denne form for støtte til udvikling af Færøerne havde fundet sted.

Når hr. Johan Nielsen udtaler, at han havde et forfængeligt håb om, at fremskridtspartiet også ville have været med, så må jeg sige til hr. Johan Nielsen, at det forfængelige håb havde jeg såmænd ikke. Det passer jo fuldstændig ind i fremskridtspartiets ærkereaktionære politik på alle livets forhold, at heller ikke denne relativt beskudne form for støtte til et svagt område af rigsfællesskabet vil man være med til. Som sagt, det overrasker mig ikke.

Til fru Grethe Philip vil jeg sige, at jeg er enig i den opfattelse, at det er hensigtsmæssigt, at den gamle tekst også står optrykt i forbindelse med lovforslaget. Jeg vil mene, at den tekniske årsag er, at der her er tale

om ændringer i loven, som ganske vist er meget betydelige, men som er meget over-skuelige. Det er jo i virkeligheden få ændringer, der er tale om, og det må være det, der er baggrunden for, at vi ikke har lagt op til det fra statsministeriets side. Men de nødvendige oplysninger skal naturligvis komme frem, i hvert fald nu med lidt forsinkelse, til udvalgsarbejdet.

Hr. Poul Dam var inde på spørgsmålet om en tilskudsreform, og i bemærkningerne til lovforslaget peger vi jo netop på den hensigt, at der skal laves en tilskudsreform. Jeg er enig i, at det af og til kan knibe med at overse, på hvilke måder det egentlig er vi på forskellig måde er med til at udvikle det færøske samfund.

Må jeg slutte med at sige tak til alle og sige — igen henvendt til hr. Johan Nielsen — at der her egentlig er tale om en lov, der, foruden at den gentager nogle økonomiske bevillinger for en 4-årig periode, også giver endnu et bette nøk i retning af at udvikle det færøske hjemmestyre ved, at de midler, der stilles til rådighed, lader man alene repræsentanter for Færøerne selv i bestyrelsen for fonden administrere. Det er et ønske fra Færøerne, det er et ønske, der ganske enkelt er imødekommet og er i overensstemmelse med den politik, som Danmark og skiftende regeringer i Danmark har haft med hensyn til, hvad der bør ske på dette område.

Jørgen Junior (FP):

Hr. Johan Nielsen er en meget sympatisk mand. Jeg kan sammen med hr. Johan Nielse glæde mig over, at udviklingen på Færøerne har været så god, som tilfældet er. Når hr. Johan Nielsen mener, at fremskridtspartiet ikke forstår et klap af forholdene på Færøerne, så er jeg tilbøjelig til at tro, at hr. Johan Nielsen ikke forstår tilstrækkeligt af Danmarks økonomiske forhold. Og når statsministeren udtaler, at vi er ærkereaktionære, på basis af dette forslag, så vil jeg henholde mig til hr. Johan Niensens bemærkninger om negerslaveriets afskaffelse. Jeg ser lige megen relevans i de to ting.

(Kort bemærkning).

Johan Nielsen (S):

Økonomi er ikke mit område, men jeg har siddet her og lyttet — mere eller mindre

[Johan Nielsen.]

intenz, alt efter hvem der har været på den her høje talerstol — i 15 år, så lidt er der hængt ved. Men jeg skal indrømme, at fremskridtspartiet, dets ideer og dets tanker, det er, som Shakespeare siger — hvis jeg må citere — „Greek to me“, græsk for mig.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til finansudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om bemyndigelse til optagelse af statslån.

(Lovforslag nr. 217. Fremsat 17/2 76).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Erling Olsen (S):

Den økonomiske krise skal isoleres og bekæmpes. Det har regeringen også gjort. For at isolere krisen har man i størst muligt omfang søgt at opretholde de arbejdsløses købekraft. Det mærkes på de stigende udgifter til understøttelse og på de afdæmpede skatteindtægter. For at bekæmpe krisen har man sat en række beskæftigelsesarbejder i gang. Det mærkes på beskæftigelsen i byggefagene, men det mærkes også på statsbudgettet, hvorfra der i det kommende finansår vil ske en pengeudpumpning på mere end 17 mia kr., hvis vi bare lod stå til. Men det kan vi ikke forsvare. En sådan pengeudpumpning ville presse renten i banker og sparekasser så langt ned, at mange, som har lån i udlandet — og det er virkelig mange — vil låne penge her i landet for at betale deres udenlandske gæld. Så gik bunden ud af valutakassen. Derfor foreslår regeringen, at der optages så store statslån, at de godt 17 mia kr., der pumpes ud for at afbøde beskæftigelseskrisen, i sidste ende anbringes således, at vi undgår en valutakrise. Det lyder indviklet. Det er det også, men det er

den eneste ansvarlige måde, hvorpå landet kan føres gennem krisen.

Vil det ikke betyde, at vi modvirker tendenserne til rentefald? Jo, det vil det, i hvert fald i banker og sparekasser, og det må også være meningen, hvis vi skal værne vores valuta. Derimod skulle vi meget gerne have en forholdsvis lav rente på obligationsmarkedet. Det er den lange rente, som betyder noget for byggeriet, for landbruget, for erhvervenes nyinvesteringer og dermed for beskæftigelsen. Derfor skal Nationalbanken sideløbende med statslånene sende en række 3, 6 og 9 måneders indlånsbeviser på markedet for at låne penge, der kan anvendes til opkøb af obligationer. Nationalbanken skal så at sige flytte penge fra det korte til det lange marked, og det skulle kunne hjælpe os henimod både den forholdsvis høje korte rente, som vi har brug for af hensyn til valutastillingen, og den forholdsvis lave lange rente, som vi har brug for af hensyn til beskæftigelsen.

Derfor skal jeg på mit partis vegne anbefale dette lovforslag til en hurtig og velvillig udvalgsbehandling.

Peter Holst (V):

Da venstres ordfører, hr. Christophersen, er forhindret på grund af en studietur til Risø, har jeg til opgave på hans vegne at sige et par ord om venstres stilling til nærværende lovforslag.

Venstre kan tilslutte sig regeringens forslag, fordi vi betragter det som en rigtig forudsætning for den del af den økonomiske politik, som vi har et medansvar for. Vi ser her ikke spor bort fra, at andre helt uden vor medvirken har gjort lovforslaget endnu mere nødvendigt. Venstre mener, de økonomiske realiteter nu tilsiger os den yderste form for tilbageholdenhed i udgiftspolitikken, ikke alene i det næste år, men i den næste række af år.

Vigtigt for venstres holdning til forslaget her er, at vi ser det som en klar sigten mod at friholde den lange rente, byggerenten, og det lange obligationsmarked for uheldige påvirkninger. Jeg mener, forslaget tværtimod vil få en heldig indflydelse, fordi det giver Nationalbanken en mulighed for at yde støtte netop til dette lange pengemarked. Jeg mener, vi på denne måde sikrer, at